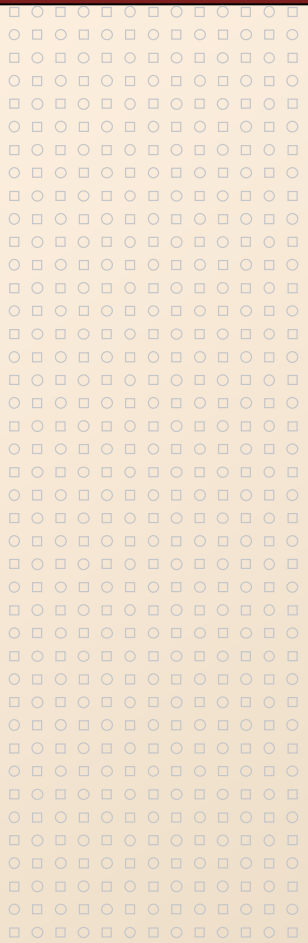

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

VĚCI

- Věci (v právním slova smyslu) jsou upraveny v hlavě IV části první NOZ.
- Zákon podává pozitivní a negativní výčet věcí.
- **Podle § 489 je: věcí vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.**
- Negativně pak zákon vypočítává, že věcí není:
 - a) ***lidské tělo ani jeho části, třebaže byly od těla odděleny (§ 493)***
 - b) ***živé zvíře (Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor).***

Kategorie věcí

- Věci lze rozdělit do řady kategorií
- NOZ věci rozděluje do několika **kategorií**.

A) hmotné a nehmotné,

B) movité, nemovité,

C) zastupitelné a nezastupitelné

D) zužitelné a nezužitelné

atp.

A) Hmotné x nehmotné věci

■ Hmotná věc

= ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu (§ 496 odst. 1).

+ na ovladatelné přírodní síly, se kterými se obchoduje, se použijí přiměřeně ustanovení o věcech hmotných (§ 497).

■ Nehmotné věci

= práva, jejichž povaha to připouští,
a jiné věci bez hmotné podstaty (§ 496 odst. 2).

■ Příklady:

B) Movité x nemovité věci

Nemovité věci =

- a) pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením,
- b) jakož i věcná práva k nim,
- c) a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon.
- d) stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.

XXXX

Veškeré další věci, at' je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou **movité**.

Součást věci

- Součást věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí (§ 505).
- Součástí pozemku = prostor nad povrchem i pod povrchem, stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení (dále jen „stavba“) s výjimkou staveb dočasných, včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo upevněno ve zdech.
- Není-li podzemní stavba nemovitou věcí, je součástí pozemku, i když zasahuje pod jiný pozemek (§ 506).
- Součástí pozemku je rostlinstvo na něm vzešlé (§ 507).
- Inženýrské sítě, zejména vodovody, kanalizace nebo energetické či jiné vedení, nejsou součástí pozemku.
- NOZ se vrací (platila u nás do roku 1950) k zásadě *superficies solo cedit*, tedy zásadě, podle níž „povrch ustupuje půdě“.

-) Nemovitostí tedy jsou podle NOZ v podstatě pouze pozemky; stavby budou až na výjimky jejich součástí.

Výjimkou jsou například podzemní stavby se samo-statným účelovým určením nebo inženýrské sítě. Nemovitostí jsou i věcná práva k nim a práva, o nichž to stanoví zákon.

Příslušenství věci

- **Příslušenství věci** je vedlejší věc vlastníka u věci hlavní, je-li účelem vedlejší věci, aby se jí trvale užívalo společně s hlavní věcí v rámci jejich hospodářského určení.
- Byla-li vedlejší věc od hlavní věci přechodně odloučena, nepřestává být příslušenstvím.
- Je-li stavba součástí pozemku, jsou vedlejší věci vlastníka u stavby příslušenstvím pozemku, je-li jejich účelem, aby se jich se stavbou nebo pozemkem v rámci jejich hospodářského účelu trvale užívalo (§ 512).
- Příslušenstvím pohledávky jsou úroky, úroky z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním (§ 513). Jsou-li pochybnosti, zda je něco příslušenstvím věci, posoudí se případ podle zvyklostí (§ 511).

C) Zastupitelné x nezastupitelné věci

- Movitá věc, která může být nahrazena jinou věcí téhož druhu, je **zastupitelná**

XXX ostatní věci jsou **nezastupitelné**.

V pochybnostech se případ posoudí podle zvyklost (§ 499).

D) Zužitelné x nezužitelné věci

- Movitá věc, jejíž běžné použití spočívá v jejím spotřebování, zpracování nebo zcizení, je **zužitelná**
- **Zužitelné** jsou i ty movité věci, které náleží ke skladu nebo k jinému souboru, pokud jejich běžné užití spočívá v tom, že jsou prodávány jednotlivě.

XXX

Ostatní věci jsou **nezužitelné** (§ 500).

Hromadná věc

- Soubor jednotlivých věcí náležejících téže osobě, považovaný za jeden předmět a jako takový nesoucí společné označení, pokládá se za celek a tvoří **hromadnou věc (§ 501)**.

Plody a užitky

- V souvislosti s věcmi je třeba zmínit i plody a užitky.
- **Plod** je to, co ***věc pravidelně poskytuje ze své přirozené povahy***, jak je dáno jejím obvyklým účelovým určením a přiměřeně k němu, ať s přičiněním člověka nebo bez něho (§ 491 odst. 1 NOZ).
- **Užitky** jsou to, co věc pravidelně poskytuje ze své právní povahy (§ 491 odst. 2 NOZ).

Veřejný statek, majetek, jmění, cena věci

- Pokud je věc určená k obecnému užívání jedná se o **veřejný statek** (§ 490).
- Souhrn všeho, co osobě patří, tvoří její **majetek**.
- **Jmění osoby** tvoří souhrn jejího majetku a jejích dluhů (§ 495).
- **Cenou** je hodnota věci (lze-li ji vyjádřit v penězích). Cena věci se určí jako cena obvyklá, ledaže je něco jiného ujednáno nebo stanoveno zákonem.
- **Mimořádná cena věci** se stanoví, má-li se její hodnota nahradit, s přihlédnutím ke zvláštním poměrům nebo ke zvláštní oblibě vyvolané náhodnými vlastnostmi věci.

Obchodní závod, obchodní tajemství, pobočka, odštěpný závod, cenné papíry

- **Obchodní závod** (dále jen „závod“) je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.
- **Pobočka** je taková část závodu, která vykazuje hospodářskou a funkční samostatnost a o které podnikatel rozhodl, že bude pobočkou.
- Je-li pobočka zapsána do obchodního rejstříku, jedná se o **odštěpný závod**. Vedoucí odštěpného závodu je oprávněn zastupovat podnikatele ve všech záležitostech týkajících se odštěpného závodu.
- **Obchodní tajemství** tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.
- Zákon dále obsahuje úpravu **cenných papírů**. Za cenný papír považuje listinu, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést. Podrobněji srv. § 514 až § 544 NOZ.